

Zaaknummer : 00542455
Ons Kenmerk : ODH-2019-00086166
Datum : 16 AUG 2019

Beschikking

Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 11 januari 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op het project 'Renovatie woningen Croonenburgh fase 2 te Oud-Beijerland', gelegen te gemeente Hoeksche Waard. De werkzaamheden betreffen het vervangen van de daken en kozijnen en plaatsen van isolerende beglazing en isoleren van kruipruimten en spouwmuuren of buitengevels. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen of het wegnemen van nesten van de gierzwaluw en de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen of het wegnemen van nesten van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 september 2019 tot en met 30 maart 2020.

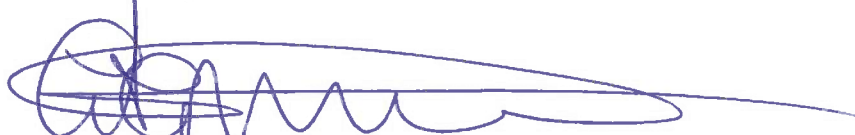
Besluit

Wij besluiten:

- I. de aangevraagde ontheffing te verlenen;
- II. de voorschriften 1 tot en met 13 te verbinden aan deze ontheffing;
- III. de aanvraag van 11 januari 2019 en de aanvullende stukken van 23 januari 2019 en 25 juni 2019 onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;
- IV. dat deze ontheffing geldig is van 1 september 2019 tot en met 30 maart 2020.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1 De ontheffinghouder dient:

- de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
- het ecologisch werkprotocol op te sturen;
- het aanbrengen van de permanente voorziening uiterlijk een week voorafgaand aan het plaatsen schriftelijk te melden;
- eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van te voren schriftelijk te melden;
- de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van te voren te melden.

Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mailadres meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van flora en fauna.

2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het activiteitenplan. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld, waarin in ieder geval het volgende dient te worden opgenomen:

- a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
- b aanduiding van de locatie van het plangebied;
- c de uit te voeren werkzaamheden;
- d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
- e de mitigerende en compenserende maatregelen;
- f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.

3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dienen een afschrift van deze ontheffing en het ecologisch werkprotocol op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige¹ op het gebied van de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis.

5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Croonenburgh fase 2' te Oud-Beijerland van 8 januari 2018 en zoals beschreven in de aanvullende informatie van 25 juni 2019.

¹ Onder een deskundige wordt verstaan:

- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

- 6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 genoemde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.
- 7 Voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen worden uitgevoerd, dienen deze tijdig ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Haaglanden te worden overgelegd, e-mailadres vergunningen@odh.nl.

Specifieke maatregelen

- 8 Om de ingebruikname van de permanente alternatieve nestlocaties voor de gierzwaluw te bevorderen, dienen nabij deze nestlocaties lokgeluiden afgespeeld te worden gedurende het broedseizoen van 2020. Deze geluiden dienen de volgende perioden en momenten afgespeeld te worden: van 23 april tot en met 8 mei één à twee uur lang tussen zonsopkomst tot circa drie uur daarna en één à twee uur tussen 18.00 uur en zonsondergang en van 5 juni tot en met 3 augustus één à twee uur lang tussen 06.30 en 11.00 uur en tussen 18.00 uur en zonsondergang.
- 9 De in voorschrift 8 genoemde geluiden dienen met tussenpozen te worden afgespeeld, dat wil zeggen dat na iedere opname die wordt gebruikt tenminste een minuut stilte wordt ingelast (zie ook: <http://gierzwaluwbescherming.nl/downloads/geluiden/>). Voorts dienen de geluiden op een afstand van 50 tot 60 meter te horen te zijn.
- 10 Het in voorschrift 8 genoemde lokgeluid dient te worden uitgeschakeld, zodra een nieuw broedgeval is geconstateerd op een (nieuwe) locatie binnen de in voorschrift 9 genoemde afstand.
- 11 De (tijdelijke) gevelkasten mogen alleen verwijderd worden onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de (tijdelijke) gevelkast in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat de deskundige heeft vastgesteld dat de kast verlaten is.
- 12 De permanente voorzieningen dienen functioneel te zijn. Deze dienen in ieder geval tijdens de periodieke onderhoudscontrole van de woningen gecontroleerd en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient er voor gezorgd te worden dat de voorziening weer functioneel is.
- 13 De locaties van de permanente vleermuiskasten en het type dienen te worden gemeld via <http://www.vleermuiskasten.nl/>.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 11 januari 2019 hebben wij een aanvraag om ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op het project 'Renovatie woningen Croonenburgh fase 2 te Oud-Beijerland', gelegen te gemeente Hoeksche Waard. De werkzaamheden betreffen het vervangen van de daken en kozijnen en plaatsen van isolerende beglazing en isoleren van kruipruimten en spouwmuren of buitengevels. De aanvraag betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen of het wegnemen van nesten van de gierzwaluw en de huismus, alsmede het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis, alsmede het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepalingen zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten of rustplaatsen of het wegnemen van nesten van de gierzwaluw (*Apus apus*) en de huismus (*Passer domesticus*);
- artikel 3.5, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*);
- artikel 3.5, vierde lid, van de Wnb voor wat betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

De ontheffing wordt gevraagd voor de periode van 1 september 2019 tot en met 30 maart 2020.

Bij de aanvraag is het volgende stuk/zijn de volgende stukken gevoegd:

- Quicksan flora en fauna renovatieprojecten HW Wonen 2019-2020, project BE/2018/002, Blom Ecologie B.V., 6 maart 2018;
- Huismus-, gierzwaluw- en vleermuisonderzoek Croonenburgh Fase 2 te Oud-Beijerland, project BE/2017/446, Blom Ecologie B.V., 18 december 2018.

Op 23 januari 2019 hebben wij het volgende stuk ontvangen:

- Activiteiten- en mitigatieplan Croonenburgh fase 2 te Oud-Beijerland, project BE/2017/446, Blom Ecologie B.V., 8 januari 2018.

Op 25 juni 2019 hebben wij de volgende aanvullende gegevens ontvangen:

- Notitie 'Verzoek om aanvullende informatie', kenmerk BE/2017/446, Blom Ecologie B.V., 24 juni 2019.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Doordat de aangeleverde gegevens onvolledig waren, is op 4 juni 2019 verzocht om aanvullende gegevens en is de procedure opgeschort.

De procedure is op 25 juni 2019 hervat.

Verlenging

Met toepassing van artikel 5.1, tweede lid, Wnb hebben wij op 4 april 2019 de termijn voor de afhandeling van de aanvraag met zeven weken verlengd.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag voor de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis is getoetst aan de artikelen 3.1, 3.3, 3.5 en 3.8 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De gierzwaluw en de huismus zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten of rustplaatsen van de gierzwaluw en de huismus te vernielen of te beschadigen of nesten van de gierzwaluw en de huismus weg te nemen.

De gewone dwergvleermuis is een van nature in Nederland in het wild levend dier van een soort genoemd in bijlage IV, onderdeel a bij de Habitatrichtlijn.

Op grond van artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb is het verboden:

- de gewone dwergvleermuis opzettelijk te verstoren;
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen.

Op grond van artikel 3.8, vijfde lid, van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag

De initiatiefnemer is voornemens de woningen aan de Seringenstraat 29 t/m 55 en 42 t/m 52, Hazelaarstraat 2 t/m 16 en 9 t/m 23 en Larixplantsoen 1 t/m 11 te renoveren. Het doel van de renovatie is het verbeteren van de isolatiewaarden van de woningen en daarnaast het bundelen van onderhoud zodat voor een lange periode geen onderhoud meer nodig is. Voor de renovatie worden daken en kozijnen vervangen. De werkzaamheden staan gepland voor de periode van september 2019 tot en met maart 2020.

Overtreding verbodsbepalingen

Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2018 onderzoek plaatsgevonden naar de functie van het plangebied voor de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis. Het Vleermuisprotocol stelt dat er in het donker voldoende zicht moet zijn, hierbij wordt 75% zicht van het onderzoeksgebied genoemd. Het plangebied is onderzocht door vijf waarnemers en er wordt gesteld dat door de beperkte geschiktheid van het plangebied voor de gierzwaluw en de gewone dwergvleermuis er voldoende zekerheid is geweest dat geen nesten en verblijfplaatsen zijn gemist, omdat er voldoende zicht was op de kopgevels. Voor wat betreft het onderzoek naar de functionaliteit van het plangebied voor de huismus zijn de veldbezoeken in de geschikte periode uitgevoerd, zoals gesteld in het Kennisdocument huismus (BIJ12, juli 2017). Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

Gierzwaluw

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Er zijn twaalf nesten van de soort vastgesteld in de woningen aan de Seringenstraat 39, 41, 42 en 52, Hazelaarstraat 2, 9, en 23 en het Larixplantsoen 1. Als gevolg van de geplande werkzaamheden aan de daken gaan deze nestlocaties verloren. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Huismus

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Er is één nestlocatie van de soort vastgesteld in de woning aan het Larixplantsoen 3. Als gevolg van de geplande werkzaamheden aan het dak wordt deze nestlocatie van de huismus aangetast. Hiermee worden de verbodsbepalingen zoals opgenomen in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is in het plangebied aangetroffen. Er zijn drie zomerverblijfplaatsen van de soort vastgesteld in een stootvoeg in de woning aan de Seringenstraat 47, onder een kantpan van de woning aan de Seringenstraat 52 en achter de dakgoot van de woning aan de Hazelaarstraat 19. Bij zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis mag er van uitgegaan worden dat deze ook fungeren als winterverblijfplaats voor één of enkele individuen van de soort gedurende milde winters. Door de geplande werkzaamheden aan de daken en de spouwmuur gaan deze zomer- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Hierbij worden de aanwezige individuen van de soort opzettelijk verstoord. Hiermee worden de verbodsbepalingen, zoals opgenomen in artikel 3.5, tweede en vierde lid, van de Wnb, overtreden.

Voorgestelde maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis tot een minimum te beperken worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het rapport 'Activiteiten- en mitigatieplan Croonenburgh fase 2 te Oud-Beijerland' van 8 januari 2018 en zoals beschreven in de aanvullende informatie van 25 juni 2019.

Staat van instandhouding

Gierzwaluw

Als gevolg van de werkzaamheden aan de daken gaan de twaalf aanwezige nestlocaties van de gierzwaluw verloren. Voor het broedseizoen van 2019 zijn zestig inbouwstenen opgehangen tegen de gevels om de aanwezige individuen van de gierzwaluw te laten wennen aan de alternatieve voorzieningen. Hierbij is erop gelet dat de huidige nestlocaties of aanvliegroutes niet worden geblokkeerd. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden de inbouwstenen geïntegreerd in de gevel, waarmee ze beschikbaar zijn voor het broedseizoen van 2020. De inbouwstenen worden verspreid over de verschillende gevels in het plangebied geïntegreerd. Het is waarschijnlijk dat de inbouwstenen die worden gerealiseerd op de zuidelijke kopgevels niet kunnen fungeren als nestlocatie doordat de gevels teveel opwarmen in de zon. Er blijven echter nog voldoende kopgevels over die met voldoende zekerheid kunnen fungeren als nestlocatie voor de gierzwaluw. Het gekozen type inbouwsteen is geschikt voor de gierzwaluw en er worden dan ook potentiële alternatieve nestlocaties gerealiseerd in de nieuwe situatie.

Er is buiten het plangebied ten minste één andere nestlocatie van de gierzwaluw vastgesteld. Verder zijn er boven en nabij het plangebied groepen gierzwaluwen waargenomen. Het is niet bekend waar de nestlocaties zich bevinden. Omdat binnen het plangebied een kleine deelpopulatie van de gierzwaluw aanwezig is en daarmee het plangebied van grote waarde lijkt voor de lokale populatie, is het van belang dat deze deelpopulatie behouden blijft. Om de ingebruikname van de permanente alternatieven te bevorderen, dienen nabij deze nestlocaties lokgeluiden afgespeeld te worden, in het broedseizoen van 2020. Deze geluiden dienen de volgende perioden en momenten te worden afgespeeld: van 23 april tot en met 8 mei één à twee uur lang tussen zonsopkomst tot circa drie uur daarna en één à twee uur tussen 18.00 uur en zonsondergang en van 5 juni tot en met 3 augustus één à twee uur lang tussen 06.30 en 11.00 uur en

tussen 18.00 uur. Het heeft geen zin om geluid gedurende de periode 9 mei tot en met 4 juni af te spelen, omdat er dan nog relatief weinig zoekende, niet broedende vogels zullen langskomen. Daarbij komt dat als er al vogels zijn gaan broeden, terwijl dat nog niet is opgemerkt, het geluid juist van negatieve invloed kan zijn op de broedpoging, omdat beide oudervogels dan tijdens het afspelen op het nest blijven zitten in plaats van dat er één gaat foerageren, terwijl de ander broedt. De geluiden dienen met tussenpozen te worden afgespeeld, dat wil zeggen dat na iedere opname tenminste een minuut stilte wordt ingelast. Voorts dienen de geluiden op een afstand van 50 tot 60 meter te horen zijn. Wij hebben het vorenstaande in de voorschriften 8 en 9 opgenomen.

Zodra wordt geconstateerd dat er gierzwaluwen zijn gaan broeden op een nieuwe locatie (aangeboden alternatief of een andere bestaande locatie dicht in de buurt), dient het lokgeluid te worden uitgezet. De wervende functie voor naburige nestruimtes is dan namelijk "overgenomen" door de broedende vogels. Dit hebben wij in voorschrift 10 opgenomen.

Met inachtneming van bovenstaande voorschriften is het aannemelijk dat de gierzwaluw in het plangebied aanwezig blijft.

Huismus

Als gevolg van de werkzaamheden aan het dak gaat een nestlocatie van de huismus verloren. Ter mitigatie van deze aan te tasten nestlocatie zijn in mei 2019 zijn vier huismuskasten opgehangen binnen honderd meter van de huidige nestlocatie. De kasten zijn geclusterd opgehangen, waarbij gelet is op de aanwezigheid van voldoende functioneel leefgebied in de directe omgeving van de huismuskasten. Er wordt rekening gehouden met een gewenningstijd van drie maanden om de aanwezige individuen van de huismus de kasten te laten ontdekken, voordat de huidige nestlocatie wordt aangetast in september 2019. De werkzaamheden worden gestart na afloop van het broedseizoen van de huismus om daarmee de meest kwetsbare periode te vermijden. Voordat de werkzaamheden starten wordt vogelschroot/kippengaas geplaatst om te voorkomen dat de huismus aanwezig is tijdens de uitvoering. Tot het beschikbaar komen van de permanente alternatieve voorzieningen kunnen de huismuskasten fungeren als alternatieve nestlocatie.

In de permanente situatie wordt 37 meter aan vogelvides geplaatst onder de dakpannen aan de achterzijde van de woningen. Het is niet bekend of vogelvides geschikt zijn als broedlocatie van de huismus. Mogelijk is de vogelvide niet hoog genoeg om een nest jongen te huisvesten. In de directe omgeving van de huidige nestlocatie zijn gedurende de veldbezoeken nog 32 nestlocaties van de huismus vastgesteld. Dit betreft een duurzame populatie die zichzelf in stand kan houden. Uit de aanwezigheid van de nestlocaties van de huismus blijkt de geschiktheid van de woningen als nestlocatie. Hiermee zijn er dan ook voldoende uitwijkmogelijkheden beschikbaar voor de huismussen in het plangebied. Mogelijk verlaten de huismussen het plangebied als blijkt dat de vogelvide niet geschikt is als broedlocatie, maar het is aannemelijk dat de individuen in de directe omgeving aanwezig blijven.

Gewone dwergvleermuis

Als gevolg van de werkzaamheden gaan drie zomer- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis verloren. Om dit verlies aan verblijfplaatsen te compenseren worden binnen tweehonderd meter van de huidige verblijfplaatsen achttien vleermuisstenen van het type Vivara Pro IB VL 01 ingebouwd. Deze worden op verschillende oriëntaties op verschillende gevels aangebracht zodat verschillende microklimaten worden geboden. Het type alternatieve verblijfplaats is geschikt als zomer- en winterverblijfplaats voor de gewone dwergvleermuis. De kasten worden in juli 2019 aangebracht. Hiermee wordt voldoende rekening gehouden met een gewenningstijd om de aanwezige individuen van de gewone dwergvleermuis de alternatieve verblijfplaatsen te laten ontdekken. De inbouwstenen dienen als permanente maatregel voor de aan te tasten verblijfplaatsen. Naast deze inbouwstenen worden drie gevelkasten opgehangen. Hiermee worden voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone

dwergvleermuis gerealiseerd. Het is daarmee aannemelijk dat de soort in de omgeving van het plangebied aanwezig blijft.

De tijdelijke gevelkasten mogen pas verwijderd worden drie maanden nadat de permanente voorzieningen zijn aangebracht, waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen. De verwijdering dient begeleid te worden door een deskundige op het gebied van de gewone dwergvleermuis. Indien blijkt dat de tijdelijke kast in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat de deskundige heeft vastgesteld dat de kast verlaten is. Dit hebben wij in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 11.

De permanente voorzieningen moeten functioneel zijn. De controle en beoordeling hiervan dient in ieder geval te worden meegenomen met de periodieke onderhoudscontrole van de woningen. Dit hebben wij in voorschrift 12 opgenomen.

Het is van belang dat de permanente inbouwstenen worden aangemeld bij www.vleermuiskasten.nl. Op deze wijze komt meer inzicht waar voorzieningen voor vleermuizen zijn geplaatst. We hebben dit in voorschrift 13 opgenomen.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de renovatie van de woningen in het plangebied niet leidt tot verslechtering van de instandhouding van de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis.

Ecologisch werkprotocol

De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het ecologisch werkprotocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing

De ontheffing is aangevraagd op grond van de belangen 'volksgezondheid of openbare veiligheid' (gierzwaluw en huismus) en 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met begrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' (gewone dwergvleermuis).

De te renoveren woningen zijn gebouwd in 1969. De huidige staat van de woningen is op veel punten ondermaats en achterstallig. Dit zorgt onder andere voor vochtproblemen in de woningen. Meerdere woningen hebben last van overmatige schimmelvorming. Schimmelvorming ontstaat door een hoge (lucht)vochtigheid in de woning. Dit kan veroorzaakt worden door lekkages en slechte isolatie. Vocht uit verwarmde lucht condenseert bij slecht geïsoleerd woningen op koude oppervlakken als ramen, kozijnen en buitenmuren. Deze vochtproblemen kunnen doorslaan naar andere delen van de constructie, bijvoorbeeld de kozijnen waardoor op termijn delen van de kozijnen los kunnen laten. Bewoners hebben vervolgens last van kou, tocht, vocht- en schimmelproblemen. Vocht in de woning geeft een verhoogd risico op het ontstaan van astma, verergering van astma, luchtwegklachten en luchtweginfecties (RIVM, 2012 & 2014). Door de geplande werkzaamheden, waarbij de woningen geïsoleerd worden en mechanische ventilatie wordt aangebracht, worden deze problemen opgelost en verbetert het binnenklimaat. Dit heeft een positief effect op de gezondheid van de bewoners.

In het kader van klimaatverandering zijn door landelijke en provinciale overheden convenanten gesloten en afspraken gemaakt over maatregelen die leiden tot een stabilisatie en uiteindelijk afname van de CO₂ uitstoot. De meeste woningen in Nederland worden verwarmd middels aardgasinstallaties. Veel oude(re) woningen zijn slechts beperkt geïsoleerd waardoor er relatief veel aardgas wordt verstoekt en CO₂ vrijkomt in de atmosfeer. In Nederland worden circa 2 miljoen woningen (ca. 28% van het totaal aantal woningen) beheerd door woningbouwcoöperaties. De coöperaties hebben derhalve een grote verantwoordelijkheid in het optimaliseren of verduurzamen van woningen. In dit kader heeft HW Wonen de ambitie om alle woningen die in het bezit zijn op te waarderen naar gemiddeld energielabel B per 2024. De beoogde renovatie van de woningen is derhalve een onderdeel van het proces om te komen tot een regionale, nationale en internationale reductie van de CO₂-uitstoot.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat de belangen 'volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met begrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' voldoende onderbouwd zijn om de negatieve effecten op de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis, die als gevolg van de uitvoering van de activiteit optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek vanwege de renovatie van bestaande woningen. De woningen zijn gebouwd in 1969 en de daken zijn aan het einde van hun levensduur. Hierdoor kan lekkage in de woning ontstaan met schimmelvorming als gevolg. Om dit probleem op te lossen moeten de daken worden vervangen. Het is dan ook niet mogelijk de aanwezige nestlocaties van de gierzwaluw en de huismus te sparen. Een alternatief voor spouwmuurisolatie is isolatie van binnenuit, maar op deze manier is het beoogde energielabel B niet te behalen. Het lost de problematiek rond koudebruggen ook niet op, waardoor schimmelvorming een risico blijft. Bij inpandige isolatie is het bovendien ook noodzakelijk de kozijnen en het glaswerk te vervangen en voegwerk te herstellen. Hierbij wordt de aanwezige fauna tevens verstoord.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er voldoende is aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de gierzwaluw, huismus en de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten

Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Dit kan gelden voor de omgevingsvergunning. Hiervoor is de gemeente Hoeksche Waard bevoegd gezag.

Conclusie

Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, en artikel 3.8, eerste lid, van de Wnb worden verleend.